

Sygn. akt SNO 11/13

UCHWAŁA

Dnia 18 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek - sprawozdawca

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant :Katarzyna Wojnicka

w sprawie

sędziego Sądu Okręgowego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2013 r.

zażalenia sędziego Sądu Okręgowego

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego

z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. [...]

w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej

u c h w a l i ł:

1) utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę,

**2) obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania
Odwoławczego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny [...] uchwałą z dnia 27 lutego 2013r.:

- na podstawie art. 80 § 2c p.u.s.p. zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w zakresie wniosku Prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...], dotyczącego zarzutu polegającego na wyłamaniu w dniu 2 lipca 2012r. szlabanu wyjazdowego z terenu Szpitala Wojewódzkiego w [...], co spowodowało szkodę w wysokości 1 772,43 zł, tj. przestępstwa z art. 288 § 1 k.k.,
-nie uwzględnił wniosku Prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...] o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego, dotyczącego zarzutu

polegającego na usunięciu w nieustalonym dniu kwietnia 2012r. z akt sprawy cywilnej oryginału postanowienia z dnia 10 stycznia 2012r. o zwolnieniu powódki od kosztów sądowych i oddaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, tj. przestępstwa z art. 276 k.k.,

- na podstawie art. 129 § 2 p.u.s.p. zawiesił sędziego Sądu Okręgowego w czynnościach służbowych,
- na podstawie art. 129 § 3 p.u.s.p. obniżył sędziemu Sądu Okręgowego wynagrodzenie miesięczne o 25 % na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych,
- obciążył Skarb Państwa kosztami postępowania.

Zażalenie na powyższą uchwałę wniósł sędzia Sądu Okręgowego, wnosząc o jej uchylenie w całości i stwierdzenie braku podstaw prawnych do wszczęcia postępowania w okolicznościach stanowiących podstawę uchwały, a w następstwie o odrzucenie lub o oddalenie wniosku Prokuratora Prokuratury Rejonowej oraz Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego .

W zakresie punktu zezwalającego na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego i procesowego przez błędne zastosowanie i interpretację oraz błędną ocenę okoliczności faktycznych – łącznie błędne zastosowanie prawa, a w zakresie punktu niezezwalającego na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej - mimo prawidłowości prawnej rozstrzygnięcia - wadliwe uzasadnienie, gdyż jego zdaniem zarzucany czyn w istocie nie miał miejsca, skoro oryginał dokumentu (w formie ręcznie podpisanego wydruku komputerowego, błędnie opatrzonego pieczęcią „Odpis”) nadal znajduje się w aktach sprawy, a usunięto jedynie projekt w formie rękopisu.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zważył:

1. Podstawą normatywną wniosku o pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej jest art. 181 Konstytucji RP oraz art. 80 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001r.- Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst:

Dz. U. 2013r., poz. 427 z ze zm.) – dalej także jako p.u.s.p. Postępowanie powyższe ma szczególny charakter, gdyż nie jest postępowaniem karnym ani dyscyplinarnym (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 kwietnia 2011r., SNO 15/11). Zgodnie z art. 80 § 2c p.u.s.p. sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Kognicja sądu w tym postępowaniu obejmuje jedynie zebranie i ocenę dowodów, które uzasadniają postawienie sędziemu zarzutu popełnienia czynu o znamionach określonego przestępstwa, oraz wyjaśnienie czy stopień społecznej szkodliwości czynu jest wyższy od znikomego.

2. Zgodnie z art. 131 §4 p.u.s.p. na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziemu przysługuje zażalenie. Wykładnia językowa powyższego przepisu prowadzi do jednoznacznego wniosku, że przez pojęcie „uchwały o zawieszeniu w czynnościach służbowych” należy rozumieć uchwałę pozytywnie rozstrzygającą w tym przedmiocie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2006r., SNO 43/06, niepubl.). W szczególności nie może być ono utożsamiane z „uchwałą w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych”, która mogłaby obejmować również treść negatywną, tj. odmowę zawieszenia. Zdaniem Sądu Najwyższego brak dostatecznie ważkich argumentów celowościowych lub aksjologicznych dla odstąpienia od wskazanej interpretacji.

Rozważenia wymaga dopuszczalność i podstawa prawna zaskarżenia uchwały w części motywacyjnej, zawierającej korzystne dla skarżącego, co do zasady, rozstrzygnięcie. Sąd Najwyższy uznaje, że podstawą taką jest art. 128 p.u.s.p. w zw. z art. 425 § 2 zd. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r.- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.) co oznacza, że zarzuty zażalenia odnoszące się do uzasadnienia uchwały o odmowie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, w zakresie przestępstwa z art. 276 k.k. podlegają merytorycznemu rozpoznaniu. Niemniej zażalenie w tej części nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny prawidłowo ustalił przebieg zdarzeń i utrwaloną praktykę sporządzania projektów orzeczeń w formie rękopisu przez sędziego Sądu

Okręgowego w Wydziale [...], następnie sporządzenia wydruku komputerowego, po podpisaniu mającego moc oryginału. Taki reżim postępowania został zachowany i w przedmiotowym wypadku, co legło u podstaw oceny Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, że do zarzucanego czynu nie doszło, gdyż oryginał postanowienia nadal znajduje się w aktach sprawy. W tym stanie rzeczy nie można przyjąć, że doszło do naruszenia prawa lub działania szkodzącego interesom skarżącego.

3. Wskazany wyżej ograniczony zakres kognicji Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego powoduje, że nie podlega ustaleniu, czy sędzia popełnił określony a zarzucany mu czyn, tylko czy zebrane dowody wskazują na prawdopodobieństwo jego popełnienia. Jeżeli przedstawiono dane dostatecznie uzasadniające podejrzenie, że sędzia dopuścił się przestępstwa, podjęcie uchwały o zawieszeniu w czynnościach służbowych w oparciu o art. 80 § 2c p.u.s.p. jest obowiązkowe.

Zarzuty zażalenia dotyczące naruszenia prawa materialnego i procesowego, negatywnego i rażącego precedensu prawnego oraz naruszenia podstawowych zasad postępowania dyscyplinarnego nie zostały sprecyzowane przez skarżącego w stopniu umożliwiającym dokonanie ich rzeczowej oceny. Twierdzenie o błędnej ocenie okoliczności faktycznych także uchyla się kontroli Sądu Najwyższego. Okoliczności i przebieg zdarzenia, w tym ustalenie, czy doszło do umyślnego wyłamania szlabanu, czy jego przypadkowego uszkodzenia w trakcie próby manualnego uruchomienia, będą przedmiotem dalszego postępowania.

Ubocznie jedynie wskazać należy, że nie może być mowy o stanie wyższej konieczności mającym polegać, według skarżącego, na niezbędności udzielenia nagłej i bardzo pilnej pomocy medycznej Ł. H., gdyż do zdarzenia polegającego na uszkodzeniu szlabanu wyjazdowego doszło, gdy przebywał on już wewnątrz budynku w punkcie przyjęć Oddziału Ratunkowego, a sędzia Sądu Okręgowego znajdował się na trasie wyjazdowej ze szpitala. Kwestia budzącej wątpliwości wyceny szkody bezpośrednio wyrządzonej czynem zabronionym także będzie przedmiotem badań w dalszym toku postępowania, gdyż kwota wskazana w uchwale (1 772,43 zł) odbiega od świadczenia przyznanego przez zakład ubezpieczeń na podstawie umowy ubezpieczenia w postępowaniu likwidacyjnym (1 272,43 zł).

Niemniej w obecnym stanie sprawy brak uzasadnionych podstaw do przyjęcia, aby była ona niższa od kwoty 250 zł, uzasadniającej kwalifikację czynu polegającego na umyślnym zniszczeniu, uszkodzeniu lub uczynieniu niezdatnym do użytku cudzej rzeczy jako wykroczenia (art. 124 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń – jedn. tekst: Dz. U. 2013r, poz. 482).

Kolejny zarzut przedwczesności ustalenia faktu popełnienia przestępstwa jest chybiony, gdyż z oczywistych względów zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w zakresie oznaczonego czynu zabronionego, uznanego przez ustawę za przestępstwo, nie oznacza potwierdzenia że doszło do jego popełnienia, ani nie wyklucza późniejszej odmiennej oceny w aspekcie znikomej społecznej szkodliwości czynu zabronionego (art. 1 § 2 kodeksu karnego).

Z tych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny utrzymał zaskarżoną uchwałę w mocy (art. 110 § 1 pkt 2 w zw. z art. 128 p.u.s.p.).